

Fyren EkAlmens Likabehandlingsplan

mot diskriminering och kränkande behandling
för skola och fritidshem

2022/2023



*Fyren EkAlmen vägleder eleven att finna verktyg och mod att
möta och utveckla framtiden, genom våra ledljus
trygghet, ansvar, drivkraft och självkunskap.*

Innehåll

1. Grunduppgifter	4
1.1 Inledning	4
1.2 Fyren EkAlmens värdegrund, mål och vision	4
1.3 Verksamhet som omfattas av Likabehandlingsplanen	5
1.4 Planen gäller från och med till och med	5
1.5 Ansvariga	5
1.6 Delaktighet och förankring	6
1.7 Trygghetsteamet	6
2. Främjande arbete	6
2.1 Personalutbildning	6
2.2 Navigeringsveckor	6
2.3 Värdegrundsarbete – GOA	7
2.4 Tillgängliga lärmiljöer	7
2.5 Goda relationer	7
2.6 Samtal	7
2.7 Elevdemokrati och delaktighet	8
2.8 Skönlitterär läsning	8
2.9 Ordningsregler	8
2.10 Kapprum och omklädningsrum	8
2.11 Rastverksamhet	8
2.12 Pedagogisk lunch	9
2.13 Övergångar	9
3. Kartläggning	9
3.1 Kartläggningsmetoder	9
3.1.1 I vardagen	9
3.1.2 Elevnära och utökat elevhälsoarbete	9
3.1.3 Basråd/elevråd	9
3.1.4 Trygghetsenkäter	9
3.1.5 Lotssamtal/ Utvecklingssamtal	10
3.1.6 Hälsosamtal med förskoleklass och årskurs fyra	10
3.1.7 Statistik - anmälan om misstänkt kränkning	10

3.2	Sammanställning kartläggning läsår 21/22.....	10
4.	Förebyggande arbete	12
4.1	Levandegöra Likabehandlingsplanen.....	12
4.2	Nyanställd personal	13
4.3	Rastverksamhet.....	13
4.4	Specifika åtgärder utifrån diskrimineringsgrunderna.....	13
5.	Åtgärdande insatser – Rutiner för akuta situationer	15
5.1	Rutin vid trakasserier och kränkande behandling	15
5.2	Rutin när diskriminering eller trakasserier sker av anställd	16
5.3	Trygghetstrappan.....	16
6.	Utvecklingsområden 22/23 (frågor att diskutera)	17
7.	Utvärdering av 22/23 års mål och utvecklingsområden	19
8.	Bilagor	19
	Bilaga 1 - Fyren EkAlmens förväntningar på samarbete.....	20
	Bilaga 2 Årshjul över Trygghetsarbetet.....	22
	Bilaga 3 - Läsning under Navigeringsveckorna	23
	Bilaga 4 - Trygghetsenkät och arbetsgång	24
	Bilaga 5 Gemensamma begrepp	28
	Bilaga 6 –Fyrens Trygghetstrappa.....	31
	Bilaga 7 – Lgr 22 kap 2:1 Normer och Värden	32

1. Grunduppgifter

1.1 Inledning

Förskolor, skolor och övriga verksamheter som lyder under skollagen ska vara fria från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Skyldigheten att förebygga och åtgärda diskriminering och kränkande behandling regleras i diskrimineringslagen respektive skollagen.

Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringsgrunderna.

Skollagens 6 kapitel behandlar åtgärder mot kränkande behandling. I 6 kap § 8 framkommer att skolor är ålagda att ha en plan mot kränkande behandling:

”Planen ska innehålla en översikt över det främjande arbetet samt de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av barn och elever. Planen ska även innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.”

Planen bör vidare innehålla rutiner för både akuta situationer och uppföljande insatser, ansvarsfördelning samt hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Fyren EkAlmens Likabehandlingsplan omfattar både skola och fritidshem.

Syftet med Likabehandlingsplanen är att

- klargöra skolans arbete med att främja likabehandling och att förebygga diskrimineringar och andra kränkningar.
- vara ett stöd för personal på skolan så att alla arbetar åt samma håll för en ökad likabehandling och trygghet.
- ge en helhetssyn av skolans trygghetsarbete.
- vara en grund för att förankra, utvärdera och utveckla trygghetsarbete.

1.2 Fyren EkAlmens värdegrund, mål och vision

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever på Fyren EkAlmen ska ha samma rättigheter – oavsett kön, etnisk tillhörighet, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning. Ingen elev ska heller behöva utsättas för kränkande behandling eller mobbning. För att skapa ett sådant klimat krävs både ett väl fungerande främjande och förebyggande arbete men också en akut åtgärdande arbetsgång där all personal på skolan är delaktig. Rektor är huvudansvarig för allt trygghetsarbete på skolan.

Alla elever har rätt till en trygg skolgång. Detta är en viktig utgångspunkt för vårt arbete på Fyren EkAlmen och en förutsättning för en god inlärningsmiljö.

Fyrens värdegrund

Alla elever och all personal på Fyren:

- är lika värdefulla och har samma rätt att känna sig trygga.
- har samma rätt att trivas och utveckla goda relationer.
- har samma rätt att bli bemötta med hänsyn, respekt och uppmuntran.
- har samma rätt till kunskap och personlig utveckling utifrån sina förutsättningar.
- har samma rätt till en lugn och stimulerande miljö.

Vision

Fyren EkAlmens vision är att vägleda eleven att finna verktyg och mod att möta och utveckla framtiden genom våra ledljus trygghet, ansvar, drivkraft och självkunskap. Våra fyra ledljus och vår värdegrund är en viktig del i det vardagliga arbetet på skolan.

Trygghet

Eleven känner trygghet i att vi alltid arbetar aktivt med att komma till rätta med diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och mobbning på vår skola.

Ansvar

Eleven tar ansvar för sitt eget språkbruk och handlande, med hjälp av oss vuxna, för att undvika trakasserier och kränkande behandling.

Drivkraft

Elever är med och planerar, genomför och utvärderar olika gemenskapsfrämjande aktiviteter för att förebygga att trakasserier och kränkande behandling uppstår. Att vara delaktig är en stor drivkraft.

Självkunskap

Eleven lär sig att reda ut konflikter på ett bra sätt och förstår konsekvenserna av sitt språkbruk och handlande gentemot andra.

1.3 Verksamhet som omfattas av Likabehandlingsplanen

Fyren EkAlmen är en F-6 skola med cirka 270 elever och 45 personal. Skolan leds av rektor Marie Einarsson samt skolledare Hanna Rådehed, Sabina Segerlund och Lisa Dudal.

1.4 Planen gäller från och med till och med

Oktober 2022- oktober 2023.

1.5 Ansvariga

Ansvariga för Fyrens Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling är rektor tillsammans med skolledare och med stöd av Trygghetsteamet. Likabehandlingsplanen har utarbetats av Trygghetsteamet på skolan och utvärderas och revideras varje läsår.

1.6 Delaktighet och förankring

I början av varje läsår informeras all personal om Likabehandlingsplanen och målen i läsårets plan ska vara en återkommande punkt på arbetslagens konferenser. All personal på skolan arbetar för nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och ska agera, ta ansvar och vara lyhörda inför elever och föräldrar.

Trygghetsteamet informerar alla basgrupper i början av varje läsår om trygghetsarbetet och valda delar av Likabehandlingsplanen, utifrån ålder och mognad. Vid dessa tillfällen får barnen vara delaktiga och tillsammans fördjupa sig i hur vi skapar trygghet på Fyren.

I samband med skolstart får eleverna information om de förväntningar Fyren har på elever, vårdnadshavare och personal (se Bilaga 1).

Varje läsår bjuds vårdnadshavarna in till föräldramöte och föräldracafé där innehållet bland annat utgår från vår värdegrund. Varje läsårsstart uppmanas vårdnadshavarna, genom välkomstbrev, att läsa vår Likabehandlingsplan.

1.7 Trygghetsteamet

På Fyren består trygghetsteamet av pedagoger och skolkurator. Trygghetsteamet ansvarar för det åtgärdande arbetet mot upprepade trakasserier eller kränkande behandling. Under Navigeringsveckorna presenteras skolans trygghetsteam för alla elever, samt vid höstens föräldramöte. Trygghetsteamet arbetar utifrån tydliga rutiner och ansvarar för att ett ärende utreds skyndsamt och att ev. åtgärder sätts in. Någon ur Trygghetsteamet finns alltid tillgänglig för elever eller vårdnadshavare under en bestämd tid varje vecka. Trygghetsteamet använder sig av ett årshjul i sitt arbete (Bilaga 2).

2. Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i skolan. Det främjande arbetet syftar till att förstärka respekten för allas lika värde, och omfattar alla diskrimineringsgrunderna. Det främjande arbetet är en naturlig del i vardagen. Det bedrivs utan förekommen anledning, för att alla elever ska känna sig trygga på skolan och utvecklas utifrån sina förutsättningar. Nedan presenteras det främjande arbetet på Fyren. Det som räknas som främjande arbete kan även vara förebyggande när det sker utifrån att en riskfaktor identifierats.

2.1 Personalutbildning

Vid varje läsårsstart ägnas tid till diskussioner om det värdeskapande arbetet på skolan, så att skolans arbetssätt är förankrat i hela personalgruppen. Inför varje nytt läsår har personalen tid till kompetensutveckling genom fördjupning i aktuell litteratur utifrån sin profession. Litteraturen arbetas med kontinuerligt under kommande läsår.

2.2 Navigeringsveckor

De tre första veckorna varje läsår, kallar skolan för Navigeringsveckor. Under dessa veckor fokuseras arbetet på kartläggning av elevernas kunskaper, men också på värdeskapande arbete. Bokstäverna i GOA lyfts fram i alla basgrupper och kamratövningar både i basgrupp och ankare genomförs. Det görs för att eleverna ska

känna sig trygga under sin tid på Fyren. Under dessa veckor går alla grupper igenom skolans förväntansdokument med eleverna, som också skickas hem för genomläsning och underskrift av vårdnadshavarna (Bilaga 1).

2.3 Värdegrundsarbete – GOA

På Fyren har alla basgrupper värdegrundsarbete inlagt i schemat varje vecka. Värdegrundslektionerna kallas för GOA. GOA står för Glädjespridare, Omtänksam, Ansvarsfull. På GOA lektionerna arbetar vi med förutbestämda teman t.ex. normer och värden, integritet och delaktighet. Vi kan även arbeta aktivt med ämnen som vi uppmärksammar på gruppnivå, tex hur vi är mot varandra på nätet. Värdeskapande arbete finns med som en stående punkt på regelbundna personalkonferenser.

2.4 Tillgängliga lärmiljöer

Vi arbetar aktivt med hur man med hjälp av ledning och stimulans kan öka studieron, t.ex. genom bildstöd och att tydliggöra lektionens spelregler. Detta innefattar att eleven ska kunna känna sig trygga med att pedagogen tydliggör svaren på frågor som "Var ska jag vara/sitta?", "Vad ska jag göra?", "Hur ska jag göra?", "Vad ska jag lära mig?", "Vilka ska jag vara med/vem ska jag göra samma aktivitet som jag?", "Hur länge ska det hålla på?" och "Vad ska jag göra sedan?". Ansvarig pedagog ser över elevernas placering vid olika lärtillfällen och gruppindelningar för att säkerställa inkludering.

2.5 Goda relationer

För att skapa en trygg miljö på skolan, där eleven kan utvecklas, är tillitsfulla relationer mellan elever och vuxna på skolan avgörande. Det är de vuxnas ansvar att skapa och upprätthålla en god relation till alla elever. En god relation för eleven handlar framför allt om att bli sedd av läraren.

Regelbundet i vardagen genomförs relationsfrämjande aktiviteter i olika sammanhang både i skolan och i fritidshemmet, t.ex genomförs en lek dag i början av läsåret, vilket innebär att eleverna i åk 5 eller 6 planerar upp aktiviteter för de yngre eleverna. Detta för att främja relationen och tryggheten mellan de yngre och äldre eleverna.

För att motverka maktspel och osunda kamratkulturer har vi regelbundna diskussioner med eleverna. Vi uppmärksammar elevernas kamratrelationer genom samtal för att förstå hur kamratrelationerna byggs upp och upprätthålls. Vi synliggör och diskuterar problem och osunda situationer tillsammans med arbetslag och elever.

Vi har också utarbetat en strategi hur vi alltid delar lag på Fyren – "Fyrenblandningen". Vi samtalar med eleverna om syftet med "Fyrenblandningen". Denna är väl känd bland alla elever och all personal på skolan. Vid lagspel använder vi inte hejramsor. Vi buar inte heller åt varandra, eftersom vi vill bygga en positiv anda mot varandra.

2.6 Samtal

För att försäkra oss om att eleven känner sig trygg i skolan, och också kunna följa upp saker som händer, arbetar vi systematiskt med samtal – lotssamtal en gång i månaden. Det är ett samtal där främst elevens sociala utveckling men också kunskapsutveckling är i fokus och där pedagogen (elevens personliga lots) vägleder i samtalet. Som dokumentationshjälp använder vi oss av "Fyrenboken".

Värdeskapande samtal om hur man är mot varandra i basgrupperna för att skapa trygghet, där eleverna är med och ger förslag på ev. förändringar, sker kontinuerligt av samtliga pedagoger.

Konflikter och kränkande situationer som uppstår bland eleverna, reds alltid ut tillsammans med elev och pedagog i anslutning till att skolan fått kännedom om situationen. Utifrån situationens innehåll och storlek kontaktas vårdnadshavare.

2.7 Elevdemokrati och delaktighet

Det är en mänsklig rättighet att få tycka till om sin vardag. På Fyren levandegör vi den demokratiska processen i basråd och elevråd. Vi tar även tillvara på elevernas egna önskemål i lärandeprocessen, t.ex. under IUP lektioner. Ibland deltar elever i planering och genomförande av olika typer av aktiviteter under skoltiden och på Hamnen (fritids).

2.8 Skönlitterär läsning

Vid skolstart, under Navigeringsveckorna, läses utvalda böcker i varje basgrupp med teman som vänskap och mobbing (Bilaga 3). Inom svenskämnet ramar används regelbundet skönlitterär läsning för att förmedla grundläggande demokratiska värderingar som rättskänsla, tolerans, ansvarstagande, förståelse och medmänsklighet till våra elever. Utifrån läst litteratur förs sedan samtal och diskussioner om värderingar tillsammans med eleverna. Vi försöker ha ett uppdaterat bibliotek med böcker som behandlar de olika diskrimineringsgrunderna.

2.9 Ordningsregler

På Fyren har vi gemensamma ordningsregler som vi kallar Fyrens farled; glädjespridare, omtänksam och ansvarsfull (GOA). Reglerna ska bidra till trygghet och trivsel och utgör tillsammans med vår värdegrund, utgångspunkten för hur vi bemöter varandra på skolan. Ordningsreglerna gäller alla på skolan. Vid varje skolstart diskuteras och förankras dessa i personalen och tillsammans med eleverna.

Om en elev vid upprepade tillfällen inte följer Fyrens farled ansvarar elevens lots för extra lotssamtal och kontakt med vårdnadshavare. Vi försöker konkretisera farleden för eleverna genom att benämna olika handlingar med våra värdeord i GOA: **Glädjespridare – Omtänksam – Ansvarsfull.**

För att motverka banalisering av kränkande händelser, reagerar alltid all personal omedelbart på situationer som inte följer vår farled och värdegrund. Vid dessa situationer sker samtal med inblandade elever och i vissa fall även med vårdnadshavare. Samtalen följs upp kontinuerligt.

2.10 Kapprum och omklädningsrum

I elevernas kapprum ska det finnas en vuxen som cirkulerar i början och slutet av rasten samt i omklädningsrummen, för att skapa trygghet för eleverna.

2.11 Rastverksamhet

All pedagogisk personal på skolan deltar i rastvårdsarbetet. Skolgården är indelad i olika rastvårdszoner där rastvården rör sig bland eleverna. Skolans rastvårdssystem bygger på vår kartläggning av otrygga platser. Extra uppmärksamhet finns runt de platser som framkommit som otrygga på skolgården. **Rastvårdarna**, som bär gula västar, har ett övergripande tillsynsansvar under rasterna.

2.12 Pedagogisk lunch

All pedagogisk personal på Fyren äter pedagogisk lunch. Detta ger möjlighet till relationsbyggande samtal och en lugn och trygg miljö.

2.13 Övergångar

Att gå från ett stadium till ett annat kan för en del elever kännas otryggt. Inför studieövergång finns därför en plan för hur vi ska göra för att det ska bli så tryggt som möjligt.

Förskoleklass och årskurs 1

De elever som ska börja förskoleklass bjuds in att få komma och hälsa på vid två tillfällen under våren, innan skolstart, och får om möjligt chans att träffa sina blivande pedagoger. Vid övergången från förskoleklass till årskurs ett byter eleverna pedagoger. För att främja relationsskapande inför årskurs 1 har en av de blivande pedagogerna schemalagd tid i förskoleklass under hela läsåret.

Årskurs 2 och 3

Elever i årskurs två träffar några av sina blivande pedagoger i Kustens arbetslag vid en utflykt under våren samt vid en lektion i sitt nya basrum. Kustens pedagoger hälsar även på blivande årskurs tre vid lunch och lektionstid under våren. Pedagogerna i årskurs två överlämnar viktig information på grupp och individnivå till blivande pedagoger innan terminsstart i årskurs 3. Elevens blivande lots kontaktar vårdnadshavare via telefon innan terminsstart för att skapa relation och trygghet inför kommande läsåret.

3. Kartläggning

3.1 Kartläggningsmetoder

3.1.1 I vardagen

Genom samtal och ett aktivt och utforskande förhållningssätt kan personal få kännedom om eventuella kränkningar. **All personal** på skolan är en vuxen bland eleverna och är lyhörda för klimatet i grupper och på raster och i samtal med elever och vårdnadshavare.

3.1.2 Elevnära och utökat elevhälsoarbete

Genom regelbundet elevhälsoarbete i arbetslagen och utökat elevhälsoarbete med elevhälsoteamet kartläggs elever som utsätts eller själva utsätter andra för kränkande behandling.

3.1.3 Basråd/elevråd

Basråd sker en gång i månaden och elevråd två gånger per termin. I början av varje läsåret är en representant från Trygghetsteamet med på elevrådet för att prata om trygghet på Fyren.

3.1.4 Trygghetsenkäter

Eleverna genomför två ggr/läsår (oktober och maj) en trygghetsenkät (Bilaga 4). Svaren från enkäten ska vara utgångspunkt för den förebyggande delen av Likabehandlingsplanen. Resultatet av enkäterna sammanställs och analyseras av Trygghetsteamet och bearbetas tillsammans med arbetslag, lotsar och vid behov elever.

3.1.5 Lotssamtal/ Utvecklingssamtal

Under lotssamtal samt utvecklingssamtalet samtalar vi om elevens trivsel och trygghet på skolan. Uppkommer oro samtalar lots med övriga i arbetslaget om anpassningar och insatser.

3.1.6 Hälsosamtal med förskoleklass och årskurs fyra

Skolsköterskan sammanfattar de hälsosamtal hon har med förskoleklass och årskurs fyra utifrån de mönster hon identifierar och kan vara till hjälp i trygghetsarbetet på skolan.

3.1.7 Statistik - anmälan om misstänkt kränkning

Vi sammanställer föregående läsårs kränkingsanmälningar för att kartlägga och se mönster kring var/när/hur kränkningar sker. Utifrån det kan vi se var åtgärder behöver sättas in.

3.2 Sammanställning kartläggning läsåret 21/22

Kränkingsärenden läsåret 21/22

Totalt antal kränkingsärenden uppgick till 17 stycken. De flesta kränkningar har skett på skolgården under rast. Ett par i kapprummet och i några av ärendena framkommer inte vart kränkningen har skett. Det har förekommit ungefär lika många verbala som fysiska kränkningar. I alla 17 ärenden har det varit pojkar som kränkt. I två av dessa ärenden har det även varit flickor som kränkt. I 10 av ärendena har det varit flickor som blivit utsatta och i 7 av fallen har det varit pojkar.

Hälsosamtal läsåret 21/22

Utifrån skolsköterskans sammanställning av hälsobesöken i förskoleklass och årskurs fyra under läsåret 21/22 framkommer att alla elever som träffat skolsköterskan sagt att de trivs i skolan. Samtliga uttryckte också att skolgården var bra. Det som framkom var att några tycker det är jobbigt att gå på toaletten i kapprummen och gärna använder toaletter längre in i skolan eller använder en kompis som dörrvakt.

Trygghetsenkät HT 22

Under vecka 41 och 42 fick eleverna i förskoleklass och åk 1–3 genomföra en Trygghetsenkät. Eleverna svarade på enkäten i pappersform med hjälp av färger. Grön stod för att allt oftast känns bra. Gult för att det ibland känns mindre bra och rött för att det inte känns bra.

I förskoleklass svarade 46 av totalt 46 barn.

91 procent av barnen känner att det känns bra när de kommer till skolan och 76 procent av barnen känner att det känns bra när de har lektioner. 91 procent tycker att det känns tryggt när de äter lunch i basrummet och 78 procent när de är ute på rast och i ankalet känner 76 procent att det känns bra. Vad gäller känslan av trygghet på idrottslektionerna så har 85 procent svarat att det känns bra och 65 procent upplever omklädningsrummet som tryggt.

73 procent tycker att det känns bra när de går på toaletten och 82 procent upplever sig trygga när de är i kapprummet.

91 procent av eleverna upplever att de är trygga när de möter vuxna på skolan, och 58 procent känner sig trygga med andra barn på skolan.

84 procent tycker det känns tryggt när de tänker på skolan under sin fritid.

På hamnen går 48 elever och av dem känner sig 80 procent trygga.

I åk 1–2 på Båten och Vattnet svarade totalt 90 av totalt 90 barn.

77 procent av barnen känner att det känns bra när de kommer till skolan. 66 procent av barnen känner att det känns bra när de har lektioner. 83 procent tycker att det känns tryggt när de äter lunch i basrummet och 77 procent när de är ute på rast. I ankaret känner 82 procent att det känns bra. Vad gäller känslan av trygghet på idrottslektionerna så har 87 procent svarat att det känns bra och 72 procent upplever omklädningsrummet som tryggt.

74 procent tycker att det känns bra när de går på toaletten och 90 procent när de är i kapprummet.

88 procent av eleverna upplever att de är trygga när de möter vuxna på skolan, och 68 procent känner sig trygga med andra barn på skolan.

73 procent tycker det känns tryggt när de tänker på skolan under sin fritid.

På Hamnen går 81 elever och på Utehamnen går 43 elever. Av dem känner sig 83 procent trygga på Hamnen och 88 procent på Utehamnen.

I åk 3 på Kusten svarade 47 av totalt 47 barn.

87 procent av barnen känner att det känns bra när de kommer till skolan. 77 procent av barnen känner att det känns bra när de har lektioner. 91 procent tycker att det känns tryggt när de äter lunch och 89 procent när de är ute på rast. I ankaret känner 98 procent att det känns bra. Vad gäller känslan av trygghet på idrottslektionerna så har 98 procent svarat att det känns bra och 85 procent upplever omklädningsrummet som tryggt.

74 procent tycker att det känns bra när de går på toaletten 89 procent när de är i kapprummet.

96 procent av eleverna upplever att de är trygga när de möter vuxna på skolan, och 87 procent känner sig trygga med andra barn på skolan.

77 procent tycker det känns tryggt när de tänker på skolan under sin fritid.

På Hamnen går 39 elever, varav 6 på Utehamnen och av dem känner sig 97 procent trygga.

I Årskurs 4 och 5 svarade 82 av totalt 83 barn.

Under vecka 41 och 42 fick eleverna i åk 4 och 5 svara på trygghetsenkäten. De svarade på enkäten via Forms på sin dator.

Över 80 procent av barnen svarade att det känns "bra" eller "toppen" när de ska till skolan. 98 procent av barnen känner sig trygga i skolan och 99 procent är trygga på rasterna. Vad gäller trygghet i basrummet svarar 94 procent att de är trygga eller oftast trygga och i ankaret känner sig 98 procent trygga eller oftast trygga.

Gällande skolans *toaletter* svarar 50 procent att de känner sig trygga när de går på toaletten, 43 procent att de oftast är trygga och 7 procent känner sig inte trygga på toaletten. I *omklädningsrummen* känner sig 81 av barnen alltid eller oftast trygga.

96 procent av eleverna svarade att de har eller oftast har *studiero* på lektionerna. 95 procent upplever att *lärarna lyssnar på dem* alltid eller oftast och 99 procent anser att de får eller oftast får *den hjälp de behöver*.

Gällande hur eleverna bemöter andra elever och personal på skolan svarar 75 procent av eleverna att de alltid bemöter alla elever och alla personal på ett bra sätt, och 24 procent att de oftast gör det.

88 procent av eleverna känner sig trygg med all personal på skolan och 11 procent gör det ibland.

100 procent av eleverna svarar att de har vänner i skolan.

Det går 24 elever på Hamnen. 83 procent av de elever som går på Hamnen upplever att de alltid eller oftast känner sig trygga på Hamnen. 80 procent tycker också att de alltid eller oftast får vara med och bestämma på Hamnen.

Elevrådets tankar om trygghet HT 22

När skolkurator deltog på elevrådet i oktober framkom att elevrådet tycker följande är viktigt när det gäller trygghet på skola; Att man hälsar på varandra, vuxna och barn, att man har någon att vara med på rasterna, att bry sig om varandra och fråga hur det är om någon är ledsen, att man bjuder in till lek och frågar om kompisar vill vara med. Elevrådet hade även tips på aktivitet som Trygghetsteamet kan göra: frågesport, femkamp, vattenkrig, bygga störst snögubbe.

Vid sammanställning av kartläggningarna som gjorts för att identifiera riskfaktorer framkom att skolgården, kapprummet och toaletterna är de platser eleverna uttryckt mest oro kring. Även sammanställningen av kränkingsärenden visar att det är på skolgården flest kränkningar skett. Utifrån detta skapades mål i Likabehandlingsplanen för att arbeta vidare med att göra dessa platser mer trygga.

4. Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet utgår från riskfaktorer som uppmärksammats genom kartläggning. Det förebyggande arbetet syftar till att avstyra risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer. Det som räknas som främjande arbete kan även vara förebyggande när det sker utifrån att en riskfaktor identifierats.

4.1 Levandegöra Likabehandlingsplanen

I början av varje läsår informerar trygghetsteamet varje basgrupp om trygghetsarbetet och Likabehandlingsplanen. Trygghetsfrågor ska genomsyra verksamheten kontinuerligt under året, både i undervisningen och i olika forum för personal, t.ex vid arbetslagskonferenser. Genom att vi pratar om Likabehandlingsplanen vid flera tillfällen hålls dokumentet levande i högre grad.

4.2 Nyanställd personal

Nyanställd personal ska informeras om Likabehandlingsplanen. Detta sker genom att planen skickas till hen vid anställning för genomläsning.

4.3 Rastverksamhet

För att ingen elev ska känna sig utanför och bortvald, är det pedagogerna på Fyren EkAlmen som gör olika gruppindelningar och placeringar.

4.4 Specifika åtgärder utifrån diskrimineringsgrunderna

(se Bilaga 5 för begreppsförtydligande)

Kön, könöverskridande identitet eller uttryck.

Skolan förebygger köns och könöverskridande diskriminering genom att t.ex.

- Endast använda uppdelning av individer i tjejgrupper och killgrupper, om det finns en tydlig pedagogisk anledning.
- Inte benämna grupper med ex. alla tjejer/killar ska ...
- Använda benämningen vårdnadshavare/din/dina vuxna i stället för mamma och pappa
- Arbeta med olika familjekonstellationer.
- Skolan har ej könskategoriserade toaletter.
- Uppmärksamma de texter som vuxna skriver i skolan, ex. IUP, skriver vi "han", "hon" eller "hen"? Personliga pronomen kan även uttryckas med elevens namn ex Kalle mår bra, eller "eleven" ex. Eleven mår bra. Utvärdering i Fyrenboken, lotssamtal, används förslagsvis uttrycket "jag".
- Fokusera på att alla individer är unika och har olika förmågor och styrkor oberoende av könsidentitet för att ge alla elever möjlighet till lika stort utrymme och inflytande i verksamheten.
- Vara lyhörda och uppmuntra alla elevers tankar och idéer, utan att begränsas av stereotypa könsroller.
- Uppmuntra alla elevers lekar utan att begränsas av stereotypa könsroller.
- Vara medvetna om hur ordet fördelas mellan tjejer och killar i både skola och fritidshem.
- Alla elever turas om att ansvara för olika uppdrag såsom matros, ankaransvar mm.
- Elevrådets representanter utses genom lottning.
- Undvika könsstereotypa namn på gemensamma utrymmen såsom toaletter, olika typer av lekrum osv.
- Vi gör alla barn till möjliga kompisar, både avseende aktiviteter och vem vi föreslår att barnen leker med utan att begränsas av könsstereotypa förväntningar?
- Personal fortbildas i HBTQI+ för att hålla sig uppdaterade inom området.

Etnisk tillhörighet

Skolan ska förebygga och förhindra etnisk diskriminering genom att t.ex.

- Informera om att det finns möjlighet att få tolkhjälp vid samtal och möten på skolan.
- Möjliggöra för modersmålsundervisning på skolan.
- Ta vara på elevers olika språk och kulturer i undervisningen samt övriga språk och kulturer.
- Arbeta med barnkonventionen på våra GOA-pass.

- Att det finns material på skolan som möjliggör att barn kan skapa berättelse och bilder med personer från olika etniciteter.

Religion och annan trosuppfattning

Skolan ska förebygga och förhindra religionsdiskriminering genom att t.ex.

- Diskutera tillsammans med eleverna om fördomar och stereotypa föreställningar om olika religiösa grupper som kan förekomma i samhället, media eller olika undervisningsmaterial.
- Låta de elever som vill, berätta om sin religionstillhörighet, i ett undervisande syfte.
- Anpassa dagen/innehållet för den elev som tillhör en religion som inte firar högtider eller födelsedagar, efter dennes behov.
- Lotsen håller sig informerad om och uppmanar vårdnadshavarna att ge oss rätt och relevant information kring en elevs trosuppfattning, så att vi kan bemöta eleven på rätt sätt.
- Lyfta exempel på högtider från flera olika religioner inom religionsundervisningen och andra lämpliga sammanhang.

Funktionsnedsättning

Skolan förebygger diskriminering av funktionsvariation genom att t.ex.

- Alltid planera verksamheten så att alla kan delta oavsett funktionsvariation.
- Använda olika hjälpmedel för elever med olika behov.
- Arbeta på GOA-pass med alla människors lika värde.
- Kompetensutveckling hos personalen inom området.
- Tillsammans med eleverna diskutera fördomar och stereotypa föreställningar om olika funktionsnedsättningar som kan förekomma i samhället, media eller olika undervisningsmaterial.

Sexuell läggning

Skolan förebygger diskriminering av sexuell läggning genom att t.ex.

- Vara lyhörda och uppmuntra alla elevers tankar och idéer, utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning.
- Arbeta på GOA-pass med alla människors lika värde.
- Använda begreppet vårdnadshavare eller vuxna i stället för mamma och pappa.
- Lyfta diskussioner om sexuell läggning.
- Markera så fort man hör någon uttrycka sig kränkande utifrån sexuell läggning.
- Tillsammans med elever diskutera fördomar och stereotypa föreställningar om människor baserat på sexuell läggning, som kan förekomma i samhället, media eller olika undervisningsmaterial.

Ålder

Skolan ska förebygga och förhindra åldersdiskriminering genom att t.ex.

- Respektera och lyssna på alla elever och vuxna oavsett ålder.
- Samtala med elever som uttrycker sig kränkande om andra pga. ålder i olika vardagssituationer.

- *Vara medvetna om hur vi tilltalar våra elever och kollegor. Vi säger inte "du som är så ung", "du som är så liten", "du som är så mogen" eller "det är klart att du inte förstår, du är ju bara 8 år". I stället kan vi använda oss av elevernas erfarenheter "du som rider mycket, kan du berätta om hästar".*
- *Inte dela in i grupper baserade på ålder eller längd.*
- *Individanpassa vår undervisning utifrån elevens behov och kunskap.*

5. Åtgärdande insatser – Rutiner för akuta situationer

Det åtgärdande arbetet kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda trakasserier eller kränkande behandling. Arbetet ska påbörjas genast när det kommit signaler om att en elev känner sig utsatt och innebär att skolan måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas. Om en vuxen på skolan får reda på att en elev utsatts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska detta meddelas direkt till rektor som därefter anmäler till huvudman. Skyndsamt startas en utredning och eventuella åtgärder sätts in för att förhindra att det upprepas.

Mål för Fyren EkAlmens verksamhet

Ingen elev eller vuxen på Fyren EkAlmen ska utsättas för trakasserier eller kränkande behandling av andra elever eller personal på skolan.

Anmälan om kränkande behandling

Så fort en vuxen på skolan fått kännedom om att en elev anser sig vara utsatt för kränkande behandling, anmäls detta till rektor, som omgående anmäler vidare till huvudmannen. Därefter görs en utredning i ärendet utifrån Fyren EkAlmens rutiner vid kränkande behandling.

5.1 Rutin vid trakasserier och kränkande behandling

När en elev uttrycker en upplevelse av kränkande behandling, utreds och kartläggs omständigheterna genom samtal med de inblandade eleverna tillsammans med pedagog. Detta sker i snar anslutning till att skolan fått kännedom om den upplevda kränkningen. Dokumentation upprättas. Ansvarig pedagog informerar arbetslaget om ärendet. I de fall kränkande behandling förekommer kontaktas inblandade elevers vårdnadshavare. Om kränkningarna inte upphör genom dessa åtgärder lyfts ärendet vidare till Trygghetsteamet.

Rutiner vid kränkande behandling:

1. Vuxen som uppmärksammar att elev eventuellt blir kränkt samtalar med eleven/eleverna och informerar lots som informerar vårdnadshavare om att en kränkingsanmälan upprättats, dokumenteras i tjänsteanteckning och rubriceras "Kränkingsanmälan", och anmäler ärendet till rektor. Rektor skickar tillbaka detaljerad ärendegång.
2. Rektor anmäler ärendet till huvudmannen.
3. Lots/lotsar lyfter ärendet till arbetslaget.
4. Arbetslaget diskuterar och vidtar åtgärder för att förhindra fortsatt kränkande behandling. Åtgärderna dokumenteras av arbetslaget i tjänsteanteckningen. En tjänsteanteckning för varje inblandad elev.

5. Åtgärderna följs upp och dokumenteras i tjänsteanteckningen vid samtal med inblandade elever.
6. Åtgärderna utvärderas och återkopplas till vårdnadshavare – dokumenteras i tjänsteanteckningen.
7. Om ärendet avslutas dokumenteras detta i tjänsteanteckningen och meddelas rektor och vårdnadshavare.
8. Om kränkningarna inte upphör genom arbetslagets åtgärder lyfts ärendet vidare till Trygghetsteamet.

Rutiner för Trygghetsteamets arbete

Trygghetsteamet utser två medlemmar som ansvarar för ärendet. Dessa ansvarar för att arbetsgången följs, dokumenteras och avslutas. Övrig personal ser vid behov till att verksamheten ändå kan fungera.

Arbetsgång:

1. Samtal med den utsatte och ev. vårdnadshavare för att utreda vad som hänt.
2. Samtal med den/de som kränkt.
3. Samtliga vårdnadshavare kontaktas efter samtalen.
4. Berörd personal informeras om situationen (pedagoger inom skola och fritidshem samt rastvärdar).
5. Samtal med de berörda eleverna hålls regelbundet tills den som upplevt sig kränkt känner sig trygg igen. Vårdnadshavare hålls informerade under ärendets gång.
6. När ärendet avslutats informeras lotsar och vårdnadshavare kontaktas.
7. Dokumentation över utredning, samtal och åtgärder lämnas till koordinator samt lämnas in till rektor.
8. Lotsen ansvarar för att ärendet följs upp vid behov.

Ytterligare åtgärder

Om kränkningarna inte upphör, eller fortsätter vid ett senare skede, anmäls ärendet av Trygghetsteamet, till rektor, som efter samtycke av vårdnadshavare tar upp det på ett Elevhälsoteamsmöte för att eventuellt upprätta ett åtgärdsprogram för den/de som kränkt.

5.2 Rutin när diskriminering eller trakasserier sker av anställd

När diskriminering och trakasserier mot elev eller annan personal sker av anställd, är skolan skyldig att utreda och vidta åtgärder samt säkerställa att det inte sker igen. Rektor och ledningsgruppen "Bryggan" är ansvariga för utredningen och för att detta anmäls till huvudmannen. Rektor och någon mer i ledningsgruppen samtalar med den utsatte, och med den anställde om händelsen och kommer sedan fram till vidare åtgärder. Dokumentation av ärendet ska göras av någon i ledningsgruppen, där det framkommer vad som hänt och vilka åtgärder som vidtas och varför. Uppföljning av ärendet sker kontinuerligt under kaptenssamtal med den anställde.

"Utredningens omfattning och metod måste anpassas till hur varje fall ser ut. Utredningen måste leda fram till åtgärder och man kan inte låta saken bero om de inblandade lämnar motstridiga uppgifter."(Skolverket)

5.3 Trygghetstrappan

På Fyren EkAlmen används en trygghetstrappa för elever som återkommande bryter mot förväntningar/ordningsregler och/eller förhållningssätt Trygghetstrappan består av sex steg av åtgärder och används av skolan för åtgärdande arbete och dokumentation. I varje steg kan man befinna sig en längre tid

innan åtgärder vidtas i nästa steg eller om beteendet upphör avslutas "ärendet" (Bilaga 6).

6. Utvecklingsområden 22/23 (frågor att diskutera)

Mål	Hur	Ansvarig	Uppföljning
1. Revidera Likabehandlingsplanen och årshjul.	-Kurator sätter ramen för Likabehandlingsplanen VT 22. -Regelbundna möten med trygghetsteamet för att färdigställa planen augusti/september 22.	Kurator Trygghetsteamet	Slutfört oktober 2022.
2. Levandegöra Likabehandlingsplanen	- Genom att samtlig berörd personal läser igenom den reviderade planen senast årsskiftet 22/23. - Diskutera innehållet i planen vid förslagsvis en studiedag eller liknande.	Kaptener Arbetslag Trygghetsteamet	- Läsning: Slutfört årsskiftet 22/23. - Slutfört VT 23
3. Synliggöra Trygghetsteamet	-Presentation av Trygghetsteamet i början av HT 22, i samtliga basgrupper. - Främjande aktiviteter på skolgården en gång i månaden.	Trygghetsteamet	Juni 2023
4. Öka elevernas inflytande och känsla av delaktighet vid planering av lärtillfällen och aktiviteter.	- Under HT 22 bilda en ny utvecklingsgrupp som träffas en gång i månaden för att arbeta med hur vi kan öka elevernas inflytande och delaktighet.	Utvecklingsgrupp "Elevers delaktighet"	Regelbundet på utvecklingskvällar

<p>5. Elevrådet tar upp trygghet på första elevrådsmötet på hösten.</p>	<p>-En representant från Trygghetsteamet deltar i Elevrådsmötet på hösten.</p>	<p>Trygghetsteamet</p>	<p>Oktober 2022</p>
<p>6. Börja använda sammanfattning av hälsosamtal för kartläggning av riskfaktorer.</p>	<p>-Trygghetsteamet tar del av skolsköterskans sammanfattning av hälsosamtal för förskoleklass och åk 4 från föregående läsår och sammanställer i Likabehandlingsplanen. - Planera för att nästa läsår ev använda även sammanfattning från hälsoundersökning för åk 2 i kartläggningen.</p>	<p>Trygghetsteamet</p>	<p>Oktober 2022 Sammanställa hälsoundersökningen VT 23</p>
<p>7. Använda statistik från föregående läsårs kränkingsärenden i kartläggningssyfte för att identifiera riskfaktorer.</p>	<p>-Rektor skriver ut lista över föregående läsårs kränkingsanmälningar. -Trygghetsteamet sammanställer i Likabehandlingsplanen.</p>	<p>Trygghetsteamet</p>	<p>Oktober 2022</p>
<p>8. Göra kapprummen, toaletter och rasterna mer trygga.</p>	<p>-Pedagoger finns i kapprummen i början och slutet av rasterna samt vid början och slutet av skoldagen. -Prata med eleverna om vilka regler som gäller kring raster och kapprum. - Rastvärdar ska cirkulera på sin zon samt att rastvärd på grön och röd zon tittar till kapprummen då och då.</p>	<p>-Kaptener ser till att schema för kapprummen på raster fylls i. -All personal</p>	<p>Innan höstterminsstart (schemat för kapprum). Fortlöpande hela läsåret.</p>
<p>9. Att biblioteket ger</p>	<p>Biblioteksgruppen</p>	<p>Biblioteksgruppen</p>	<p>VT 23</p>

<p>eleverna förutsättningar för att läsa om värdegrundsfrågor utifrån olika teman.</p>	<p>köper in och uppdaterar böcker utifrån det som är aktuellt och efterfrågas av eleverna.</p>	<p>Pedagoger</p>	
<p>10. Påbörja planering kring hur vi kan implementera diskrimineringsgrunderna i undervisningen.</p>	<p>Att under läsåret börja se över hur vi vill gå till väga. Fortbildning för personal inom området? Utvecklingsgrupp? Temavecka? På GOA-ktioner?</p>	<p>Samtlig personal är med och resonerar.</p>	
<p>11. Påbörja planering kring hur vi på skolan kan lägga upp arbetet kring HBTQI+.</p>	<p>Att under läsåret börja se över hur vi vill gå till väga. Fortbildning för personal inom området? Utvecklingsgrupp? Temavecka? GOA-ktioner?</p>	<p>Samtlig personal är med och resonerar.</p>	

7. Utvärdering av 22/23 års mål och utvecklingsområden

8. Bilagor

- Bilaga 1 Förväntansdokument
- Bilaga 2 Årshjul över Trygghetsarbetet
- Bilaga 3 Böcker till Navigeringsveckor
- Bilaga 4 Rutin för och trygghetsenkäter
- Bilaga 5 Viktiga begrepp
- Bilaga 6 Trygghetstrappan
- Bilaga 7 Lgr 22 kap 2:1 Normer och värde

Bilaga 1 - Fyren EkAlmens förväntningar på samarbete

Det är viktigt att alla vet vad som gäller på skolan, då kan det bli en bra arbetsmiljö. Vi vill vara tydliga med vad vi förväntar oss av personal, föräldrar och elever på Fyren EkAlmen, därför har vi skrivit detta dokument som en hjälp för oss alla. Våra ledljus trygghet, ansvar, drivkraft och självkunskap ska finnas med som en röd tråd i verksamheten, så även i detta dokument.

Personal:

Ni kan förvänta er av oss som personal:

- att vi arbetar för att skapa en trygg miljö för alla elever på skolan genom
 - att regelbundet arbeta med värdegrundsfrågor
 - att visa elever och varandra hänsyn och respekt
 - att inte acceptera någon form av kränkande ord eller handling
 - att ge alla elever förutsättningar till en god självbild
- att vi arbetar för att möta varje elev där det befinner sig i sin utveckling och strävar mot att alla ska nå läroplanens mål genom
 - att ha en väl genomtänkt pedagogisk verksamhet
 - att skapa en god inlärningsmiljö utifrån de förutsättningar som ges
- att vi arbetar för att ha ett gott samarbete med hemmet genom
 - att ge regelbunden information om vad som händer i skolan
 - att vi svarar på era meddelanden i Schoolsoft
 - att välkomna föräldrar i skolan
 - att erbjuda regelbundna utvecklingssamtal
 - att erbjuda och ge tid till ett föräldracafé

Vårdnadshavare

Vi förväntar oss att du som vårdnadshavare:

- möter skolan i det gemensamma värdegrundsarbetet genom
 - att ge ditt barn förutsättningar till en god självbild
 - att vara lyhörd för hur ditt barn mår i skolan
 - att hjälpa ditt barn till ett vårdat språk
- visar engagemang för och stöttar ditt barn i sitt skolarbete genom
 - att ha en positiv inställning till skolan
 - att ditt barn är utvilat och har ätit frukost innan det kommer till skolan
 - att se till att ditt barn har rätt utrustning för att klara sin skoldag
 - att ditt barn får vara hemma och kureras sig vid sjukdom
- arbetar för att ha ett gott samarbete med skolan genom
 - att du sjukanmäler ditt barn innan 8.00 varje dag som barnet är sjukt

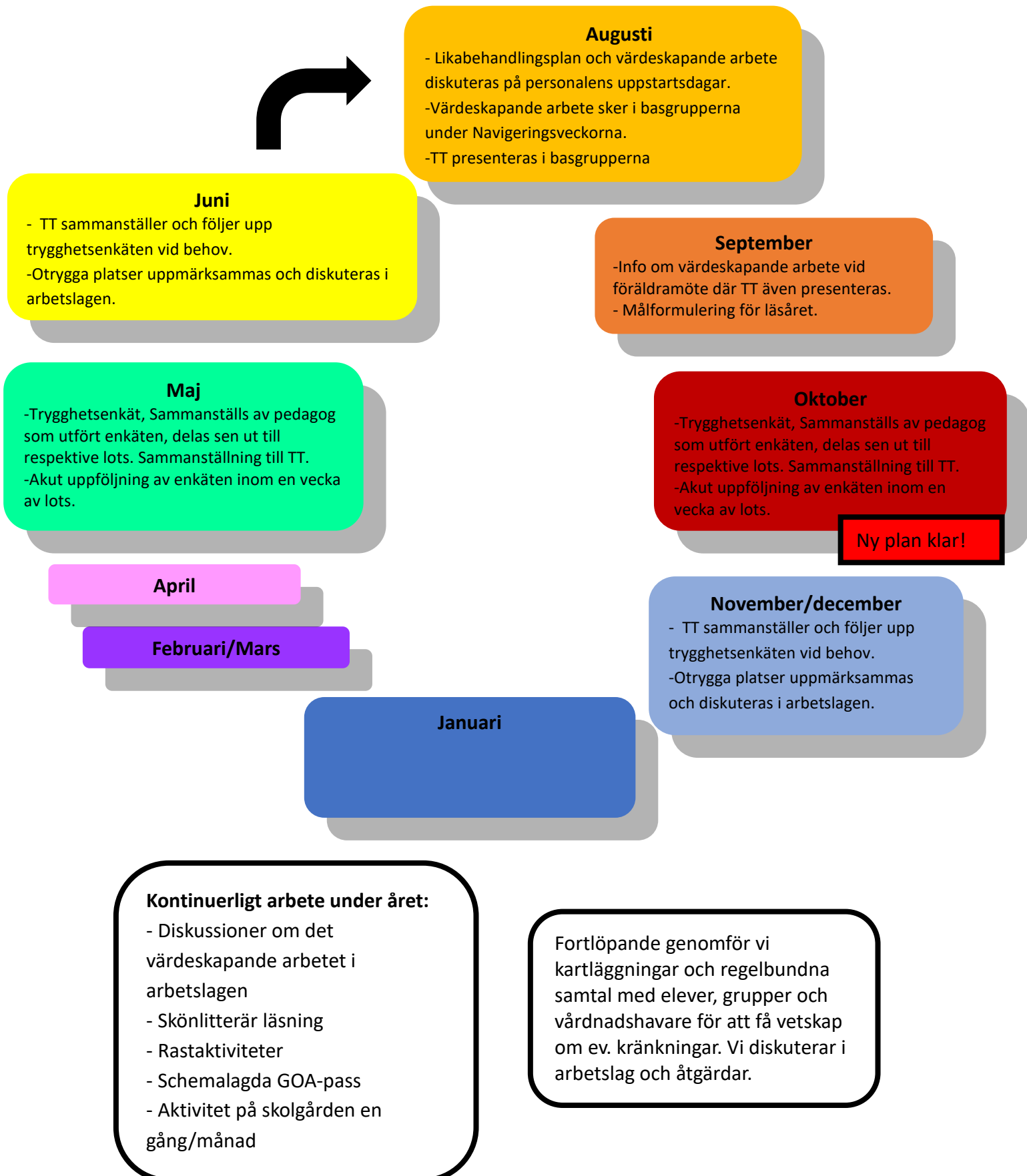
- att vid magsjuka stannar ditt barn hemma 48 timmar efter sista symptom
- att om du har barn med specialkost, att du uppger det när du ansöker om ledigt eller när du gör sjukanmälan till skolan
- att ta del av skolans information
- att gå in och läsa och aktivt ta del av nyheter och meddelanden i Schoolsoft några gånger i veckan
- att du svarar i Schoolsoft när vi skickar meddelanden till dig
- att du anmäler aktuella tider för ditt barn i Hamnen både under skol- och lov-dagar
- att ditt barn kommer i tid till skolan
- att vid några tillfällen besöka oss i vår verksamhet
- att komma på föräldramöten och utvecklingssamtal
- att kontakta oss om det är något du funderar kring eller oroar dig över
- att i möjligaste mån undvika ledigheter utöver våra skollov och att du ansöker om ledighet via Schoolsoft

Elev:

Vi förväntar oss att du som elev:

- hjälper till att skapa en trygg miljö i skolan genom
 - att visa dina kamrater och vuxna på skolan respekt och hänsyn
 - att aldrig medvetet utsätta andra för obehag
 - att berätta om någon far illa
 - att använda ett vårdat språk
 - att ha en positiv inställning, vara GOA (glädjespridare, omtänksam och ansvarsfull)
- gör ditt bästa i skolan genom
 - att ta ansvar för ditt skolarbete
 - att hålla reda på dina saker
 - att komma i tid
 - att lyssna på andra och vänta på din tur
 - att hjälpa till att skapa arbetsro
 - att vilja lära
 - att kunna samarbeta med andra
 - att följa skolans regler "GOA" och ta ansvar för ditt handlande och konsekvenser
 - att vara rädd om vår skola och våra saker

Bilaga 2 Årshjul över Trygghetsarbetet



Bilaga 3 - Läsning under Navigeringsveckorna

F-klass "Att ta emot någon ny", *Linda Palm och Lisa Sollenberg*

Åk 1 "Pelle Svanslös – våga vara snäll", *Gösta Knutsson*

Åk 2 "Barnen i Kramdalen 3 – en saga mot mobbing och utanförskap", *Andreas och Emelie Sjölander*

Åk 3 "Julius och mobbarna", *Martin Svensson*

Åk 4 "Är det ledigt här?", *Camilla Gunnarsson*





Åk 5 Förslag "Aldrig backa"

Bilaga 4 - Trygghetsenkät och arbetsgång




1. Enkäten genomförs i varje basgrupp under oktober och maj.
2. Enkäten sammanställs av den pedagog som genomfört den – sammanställningen lämnas till någon i Trygghetsteamet och till respektive lots.
3. Om något anmärkningsvärt framkommer av skolans enkät följs detta upp med respektive lotsbarn av lots inom en vecka.
4. Trygghetsteamet sammanställer skolans gemensamma resultat och diskuterar ev. åtgärder i november. Personal och elever uppmärksammas på otrygga platser, så att alla kan hjälpas åt.
5. Arbetslagen följer gemensamt upp resultaten från respektive ankares enkät.
6. Enkäterna arkiveras i dokumentationspärmar – ansvarig: lots.

Trygghetsenkät årskurs 4 och 5, fylls i via Forms på datorn.


1. Så här känns det när jag ska till skolan

-  Toppen
-  Bra
-  Okej
-  Inte bra

2. Jag känner mig trygg när jag är i skolan

-  Alltid
-  Oftast
-  Sällan
-  Aldrig

3. Jag känner mig trygg i basrummet


-  Ja
-  Oftast
-  Ibland
-  Nej


4. Jag känner mig trygg i ankaret

-  Ja
-  Ofta
-  Ibland
-  Nej

5. Jag känner mig trygg på rasterna

 Ja


 Oftast

 Sällan

 Nej

6. Jag känner mig trygg när jag går på skolans toaletter

 Ja

 Oftast

 Nej

7. Jag känner mig trygg när jag är i skolans omklädningsrum


 Ja

 Oftast

 Nej

8. Jag kan arbeta på lektionerna (studiero)


 Ja

 Oftast

 Nej

9. Jag tycker lärarna lyssnar på mig

 Ja


 Oftast

 Sällan

 Nej

10. Jag får den hjälp jag behöver i skolan

 Ja


 Oftast

 Sällan

 Nej

11. Jag bemöter alla elever och all personal på ett bra sätt

 Ja


 Oftast

 Sällan

 Nej

12. Jag känner mig trygg med all personal på skolan

 Ja

 Ibland

 Nej

13. Jag har vänner i skolan

Ja

Nej

14. Jag känner mig rädd för någon på skolan. Vem?

15. Jag vet någon elev på skolan som inte har det så bra. Vem?


16. Går du på Hamnen? Om JA, fortsätt fylla i enkäten. Om NEJ så slutar du här.

 JA

 NEJ

17. Jag känner mig trygg på Hamnen

 Ja

 Oftast

 Sällan

 Nej

18. Jag känner mig delaktig och får vara med och bestämma på Hamnen

 Ja

 Oftast

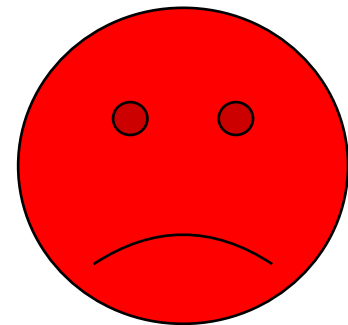
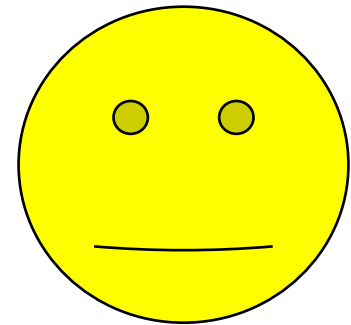
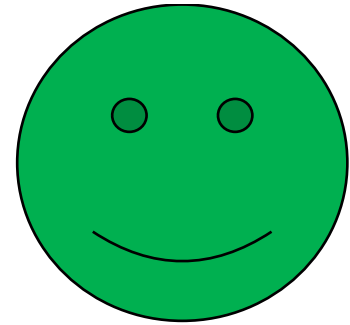
 Sällan

 Nej

19. Beskriv hur du tycker Hamnen är med tre ord

Trygghetsenkät förskoleklass till årskurs 3

1.	Kommer till skolan	
2.	Har lektion	
3.	Går på toaletten	
4.	Är i omklädningsrummet	
5.	Har idrott	
6.	Är i kapprummet	
7.	Äter lunch	
8.	Har rast	
9.	Är i ankaret	
10.	Möter vuxna på skolan	
11.	Möter andra barn på skolan	
12.	Tänker på skolan på fritiden	



13.	Är på Hamnen	
14.	Är på Utehamnen	

Bilaga 5 Gemensamma begrepp

Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Diskriminering förutsätter ett maktunderläge hos den som utsätts för det. Det betyder att lärare eller annan personal på skolan kan diskriminera eleven eller barnet. Elever i skola och i fritidshem kan däremot inte diskriminera varandra. (Skolverket)

De sju diskrimineringsgrunderna är:

- *Kön*
- *Könsöverskridande identitet eller uttryck*
- *Etnisk tillhörighet*
- *Religion eller annan trosuppfattning*
- *Funktionsnedsättning*
- *Sexuell läggning*
- *Ålder*

Kön och könsöverskridande identitet eller uttryck

Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet. Med könsidentitet och könsuttryck avses i lagen att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än det som registrerats för hen vid födelsen.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung. Man kan ha flera etniska tillhörigheter.

Religion och annan trosuppfattning

Undervisningen i skolan ska enligt läroplanen vara icke-konfessionell och skolan får inte missgynna någon elev på grund av hans eller hennes religion. Begreppet *annan trosuppfattning* innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en annan livsåskådning som anses ha ett naturligt samband med eller vara jämförbara med religion.

Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till eleverna. Det inkluderar arbetet om rätten till

likabehandling oavsett sexuell läggning.

Ålder

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering som har samband med ålder.

Diskriminering kan vara både direkt och indirekt och har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. *Direkt* diskriminering innebär att ett barn behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. Det kan det till exempel vara om en elev inte får följa med på skolresan för att hon sitter i rullstol (funktionsnedsättning). Eller att förskolan inte tar hänsyn till kötid och i stället premierar barn i en viss ålder (ålder).

Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar barn/personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när Sebastian och Gustav inte får anmäla sig till skolbarnen tillsammans därför att reglerna säger att det bara är tillåtet att anmäla sig som pojke och flicka (sexuell läggning). Indirekt diskriminering kan också vara ett direktiv från huvudmannen, exempelvis att alla elever måste delta i skolavslutningen i kyrkan. Det är också otillåtet att ge *instruktioner att diskriminera*.

Vad är trakasserier och kränkande behandling?

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs *värdighet* och som har koppling till diskrimineringsgrunderna. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling är "ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet" och som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. *Kränkande behandling* kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden, fysiskt våld, elaka mail eller sms, utfrysning eller hot. Ord och kroppsspråk kan också vara kränkande. Ibland kan det vara svårt att urskilja om uppträdandet handlar om trakasserier eller kränkande behandling, men det spelar mindre roll. Huvudmannens ansvar att utreda och åtgärda är det samma. Trakasserier och kränkningar kan ske barn och elever emellan, men det kan också vara personalen som kränker eller trakasserar barnet eller eleven.

HBTQ+

Följande text är hämtad från Friends hemsida; friends.se

HBTQ+ är ett samlingsnamn för homosexuella, bisexuella, transperson och queera. Pluset läggs till för att det finns fler identiteter och sexuella läggningar. Begreppet HBTQ+ handlar om identitet och du har rätt att uttrycka din könsidentitet och sexuella läggning som du vill. Alla människor har en könsidentitet och en sexuell läggning. En persons könsidentitet och sexuella läggning är inget som syns på utsidan. (Friends.se)

Könsidentitet är det kön som en person känner sig som.

Sexuella läggning betyder vem personen blir kär i eller attraherad av.

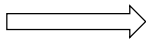
Queer. I förkortningen HBTQ brukar queer stå för identitet, att vara queer. Det innebär att på något sätt bryta mot normer kopplade till kön, sexualitet och/eller relationer.

Transperson sammanfattar flera olika identitet. Att på något sätt känna att allt hos en själv inte stämmer överens med andras förväntningar om kön, kan kallas för transperson. Att någon identifierar sig som transperson säger inget om dennes sexuella läggning. Trans betyder "överskrida" eller "gå över". Som transperson kan du ha bröst, men inte vara tjej. Du kan vara kille men gilla typiska tjejkärlar.

Bilaga 6 –Fyrens Trygghetstrappa

Fyrens Tygghetstrappa

Om ärendet ej bli uppkärlat och beteendet fortsätter, gå vidare till nästa steg. DU kan dock befinna dig i varje steg en längre tid.



Steg 1

Händelse:

Till exempel:
Respektlöshet
Ovårdat språk/attityd,
inte lyssna på tillsägelse,
inte respektera tider,
Ogiltig frånvaro

Åtgärd:

- Uppmärksamma och samtala med elev
- Info till lots och arbetslag,
- Ev muntlig avstämning varje dag eller veckovis
- Ogiltig frånvaro rapporteras i schoolsoft/one note.

Steg 2

Händelse:

Upprepade förseelser på steg 1, samt förseelser så som klotter, kränkande tilltal/ handlingar, rasistiska uttalanden, hot, knuffar, förstörelse m.m.

Åtgärd:

- Berörd pedagog samtalar med elev och meddelar VH senast dagen efter.
- Info till lots och arbetslag och samråd kring vidare åtgärd, tex ev möte med VH, handlingsplan osv.

Dokumentation:

- Samtalsprotokoll
- Tjänsteanteckning och ev kränkingsanmälan

Steg 3

Händelse:

Upprepade förseelser på steg 2, samt förseelser så som våld, trakasserier, skadegörelse m.m.

Åtgärd:

- Lots samtalar med elev och skriver ev. kränkingsanmälan
- Lots har möte med VH och elev.
- Dokumentation av händelse.
- Uppföljningsmöte bokas in och genomförs.
- Uppmana VH att vara med en dag i skolan.
- EHT och/eller **Trygghetsteamet** kopplas in.

Dokumentation:

- Tjänsteanteckning
- Kränkingsanmälan
- Samtalsprotokoll

Steg 4

Händelse:

Förseelser fortsätter.

Åtgärd:

- Möte med VH, rektor/någon ur EHT, lots och elev.
- Elev kan tillfälligt placeras i annan undervisningsgrupp inom skolan.
- Beslut kan fattas om orosanmälan till socialtjänsten

Dokumentation:

- Tjänsteanteckning
- Samtalsprotokoll

Steg 5

Händelse:

Förseelser fortsätter ytterligare

Åtgärd:

- Rektorsbeslut om ytterligare disciplinära åtgärder enligt skollagen kap 5, ex skriftlig varning, avstängning, enskild undervisning mm.
- Besked om detta ges på möte med rektor, någon ur EHT, lots, VH och elev.

Dokumentation:

- Tjänsteanteckning
- Samtalsprotokoll

Beteendet upphör. Ärendet avslutas.

Bilaga 7 – Lgr 22 kap 2:1 Normer och Värden

Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde samt deras kroppsliga och personliga integritet,
- tar avstånd från att människor utsätts för våld, förtryck, diskriminering och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,
- i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt, och
- i arbetet med normer och värden uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.

Läraren ska

- klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet,
- öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem,
- synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor,

- planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet,
- uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling,
- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen, och
- samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för samarbete.